

retlige synspunkter. Gennem udelukkelsen afskæres både WHO og Taiwan fra at kunne udføre den virksomhed, som er så bydende nødvendig, og som er hele grundlaget for WHO, nemlig indsamling og udveksling af informationer om sundhedsforhold. Det gælder f.eks., når der i forbindelse med epidemier er allerstørst behov for at samarbejde.

Sundhed er en helt afgørende del af menneskeretighederne, hvilket er udtrykkeligt fremhævet i WHO's statutter. Danmark og næsten alle andre nationer nyder godt og drager fordel af samarbejdet gennem WHO, og det er klart, at det er både uforsvarligt og decideret uretfærdigt over for Taiwan, der i 3 årtier har måttet kæmpe alene mod sygdomme og epidemier uden – som andre nationer og enheder – at kunne drage nytte af WHO's arbejde. Taiwan er i modsætning hertil henvist til at søge informationer om internationale sundhedsforhold ad indirekte og uofficielle kanaler med forringet tryghed og sikkerhed til følge.

Ifølge sine statutter er WHO forpligtet til at virke for beskyttelse af alle befolkningers sundhed. Denne forpligtelse kan WHO ikke leve op til, hvis Taiwan fortsat udelukkes.

e. Taiwans generelle behov for at blive inddraget i WHO's arbejde

WHO fastslog på sit 107. møde i januar 2001 følgende:

»Globaliseringen af infektionssygdomme betyder, at udbrud i et land er en potentiel trussel for hele verden. Behovet for internationalt samarbejde om epidemisk varsling og reaktion er større i dag end nogensinde tidligere som følge af de mere omfattende befolkningsbevægelser, væksten i international handel og biologiske produkter, ændringer i fremstillingsprocesser i fødevarerindustrien og sociale og miljømæssige forandringer.«

Det modvirker WHO's bestræbelser, og det er i visse tilfælde en direkte hindring for at udføre effektive verdensomspændende indsatser på sundhedsområdet, hvis Taiwan tvinges til at udgøre en lakune i det globale sundhedsnetværk. For de internationale trafikforbindelser i Asien udgør Taiwan et vigtigt og centralt punkt, der forbinder Nordøst- og Sydøstasien. I 2002 kunne man i Taiwan notere en samlet passagertrafik på 7,85 millioner personer på udrejse og 2,19 millioner besøgende på indrejse. Ved årsskiftet 2002-03 levede og arbejdede mere end 300.000 gæstearbejdere fra Thailand, Indonesien, Filippinerne, Malaysia

og Vietnam i Taiwan. Disse omstændigheder betyder selvsagt, at Taiwan er placeret som et trafikknudepunkt også i sundhedsmæssig henseende, hvor muligheden for udbredelse af eventuelle epidemier eller andre smitsomme sygdomme i høj grad er til stede.

4. *Severe Acute Respiratory Syndrome (SARS) understreger nødvendigheden af at fremskynde Taiwans observatørstatus*

Udbruddet af den frygtede lungesygdom SARS i efteråret 2002 har berørt en række lande flere steder i verden. Efter alle foreliggende oplysninger kan det antages, at sygdommen havde sit udspring i Kina, hvor sygdommen opnåede størst udbredelse. Flere andre lande, blandt andet Taiwan, blev berørt, idet rejssende fra de først berørte områder bragte smitten med sig. En ulidelig frygt for, at sygdommen kunne vinde endnu større udbredelse, opstod naturligt overalt.

Selv om Taiwan iværksatte en række foranstaltninger for at hindre smittens udbredelse, og selv om Taiwan nyder anerkendelse for et særdeles velkvalificeret sundheds- og sygehusvæsen, er det åbenbart, at det er uudholdeligt for Taiwan i en sådan situation – ligesom det ville være det for ethvert andet land eller landområde – at blive mødt med afvisning og isolering af den øvrige verdens sundhedsvæsen. Men den manglende tilknytning til Verdenssundhedsorganisationen er faktisk en yderst reel og absurd hindring for, at Taiwan kan deltage i det internationale samarbejde om bekæmpelse af SARS.

Taiwans sundhedsministerium kunne rapportere de første mistanker om SARS allerede den 14. marts 2003. Til trods herfor undlod WHO at inkludere Taiwan i organisationens officielle overvågnings- og responsnetværk og afstod fra at sende eksperter til Taiwan på samme måde, som det skete til andre lande, hvor sygdommen er konstateret.

Ingen ved, hvordan den frygtede lungesygdom vil udvikle sig i fremtiden. Erfaringerne fra sygdomsbekæmpelsen både i Taiwan og i andre lande har resulteret i en række medicinske forsknings- og oplysningsindsatser, der forhåbentlig vil vise sig meget værdifulde, hvis sygdommen igen kommer i udbrud. Som blot et enkelt eksempel herpå kan nævnes, at Taiwans sundhedsmyndigheder i tiden 29. oktober – 1. november 2003 gennemførte en international lægekongference om akademisk udveksling og drøftelse af artikler og rapporter om SARS. Men WHO var ikke indbudt til og kunne ikke deltage i denne kongference.

Ingen kan bestride, at det, når en alvorlig epidemisk sygdom opstår, er af afgørende betydning for sundhe-